יג א ב מיי' פ"ד מהל' עירובין הלכה טו

טוש"ע או"ח סי שעה

סים ע מו מ סי שעני ס"ב: יד ג ד מיי׳ שם הלכה יח:

מו ה ו מיי שם הלכה יו

:וטוש"ע שם ס"ל

רבינו חננאל

להנהו דדיירי בעלייה, דהוה להו בשילשול

רובות להו בשילשול דהוה להו בשילשול ולאנשי חצר בזריקה.

נותניז

יקות: בוונין אווני למרפסת. ופריק רב, לאו להנהו דדיירי בעלייה,

אלא להני דדיירי במרפסת

עצמה. דאע"ג דמרפסת

ליתה בית דירה, מיהו איכא דדייר במרפסת. אי

הכי אימא סיפא פחות מיכן לחצר ואי להני דדיירי במרפסת אמאי

וואר במופסת אמאי (לא) לזה בפתח (ולזה) ולזה בפתח הוא. אלא

מאי לחצר אף לחצר

שיערבו. הכי נמי מסתברא

כו׳. ת״ש חוליית הבור

והסלע שגבוהה י' טפחים

למרפסת. והא להנהו דדיירי בעלייה בשילשול

הוא. ופריק רבינא להני

דדיירי במרפסת דהוה

תשמישן בפתח. התינח

למרפסת, סלע. אלא בור לא איפשר אלא בשילשול. ופרקינן בבור

בשיל שולי. ופו קינן בבור מלא מים דליכא שילשול. והא כי חסרי מיא הוה ליה בשילשול כוי.

ופרקינן אלא בבור מלא

פירות. והא אכיל מינהון

ושניהן אסורין

וקתני

פד.

הבי נמי מסתברא מדקתני סיפא כו'. אומר ר"י דהאי ה"נ מסתברא ליתא אלא אליבא דשמואל דוקא דסבר אדם אוסר

על חבירו דרך אויר בשמעתין אבל לרב דאמר אין אדם אוסר על חבירו דרך אויר הויא הא לחלר דוקא ומותרין וא״ת למה הולרך לדקדק

ה"ג ממחברה מחיפה דחיפה מפחוח

מכאן לחלר דקתני גבי חוליית הבור

הו"מ לדקדק דאף לשמואל הוי פירושו

אף לחצר דהא חוליית הבור והסלע

לחתני שגבוה י' טפחים ע"כ כשגובה

החוליא עשרה טפחים משפת הבור

דהיינו מקרקעית החלר מדחשיב לה

לבני חצר בזריקה וא"כ כי קתני עלה

פחות מכאן לחלר שהחוליא פחות

משהו מעשרה א"כ מראש חוליא עד

קרקעית הבור יש יותר מעשרה ואם

כן לא הוי לבני חלר דוקא דלבני חלר

הוי נמי בשלשול כמו לבני עליות

דאין לחלק בין שלשול עשרה לכי

וי"ל דמ"מ לא ה"ל למתני לשמואל

אף לחלר גבי חוליית הבור דנהי

דקרקעית הבור הוי אף לחצר מ"מ

תשמיש שעל הסלע וראש החוליא

הוי דוקא לחזר לשמואל אבל לרב

אכולהו הוי אף לחצר ה"ל למתני

בהדיא אף לחצר ולהכי מייתי מסיפא

דסיפא דלשמואל נמי הוי התם פירוש

לחלר אף לחלר בין אסלע בין

אקרקעית הבור כמו של"ל לרב גבי

פחות מכחן לחלר: בוך מאי איבא

למימר. וא"ת בור נמי הוי לבני מרפסת

בשלשול ולבני חצר בזריקה ושילשול

דאמר לקמן (פה.) כיון דלוה בוריקה

ושלשול ולוה בשלשול לחודיה כלוה

בזריקה ולזה בפתח דמי וי"ל דלקמן

בזריקה של הפלגה איירי דהוי דרך אויר אבל בזריקת גובה ושלשול לא

עדיף לרב משלשול לחודיה ואין נראה

לר"י חילוק זה דאם היה אדם אוסר על חבירו דרך אויר לרב לא היה

מפליג בין זריקת גובה לזריקת אויר

מדפריך ליה ר"ח לקמן (שם:) והח מר

הוא דאמר לוה בוריקה ולוה בשילשול

ונראה לר"י דהא דאמר לקמן שאני

הכא כיון דלוה כו׳ ולוה בוריקה

ל) בס"ח: וגבו, ב) בס"ח ליתח, ג) [ל"ל עלייה], ד) וכן יכו׳ דיבור אחד עם ד״ה ת"ש וכ"מ מהגהות הגאון לקמן פו:, ה) [לקמן פו:],

הגהות הב"ח קרו לה: (ב) תום' ד"ה כיון מבטל ודמי למחיצה המפסיק: למחיצה

בני עלייה. דגביהי ממרפסת טובא אבל דרך מרפסת זו עולין ויורדין ותל שבחלר שהוא גבוה י' הוי נמוך מן העלייה י' דהוי לזה בשלשול ולזה בזריקה וקתני דבני עלייה מותרין בו: הדרין במרפסס. כגון שיש בה דיורין דלדידהו הוי האי תל שבחלר שוה להן בתוך עשרה או

נמוך או גבוה מהם פחות מי': נוה

בפתח ולוה בפתח הוא. ותרוייהו

בעי איתסורי ביה דהא סתם מרפסת

לא גביהא טובא: אף נחזר. כלומר

שתי הרשויות שולטות בו ואוסרין זה

על זה: ה"נ מסתברת. דמתי לחלר

אף לחלר האמר ובדיורי מרפסת

עסקינן: מדקחני סיפה מופלגת

אפילו גבוה י'. הוי לחלר: אי נימא.

דשרי ליה לאשתמושי: אמאי. נהי נמי

דמאי מרפסת בני עלייה רשותא

דתרוייהו היא דלשניהן תשמישו בקשה

לחצר בזריקת גובה ולעלייה בזריקה

את משך ההפלגה ובשלשול את

הנמוכות ונהי דלשמואל שלשול לגבי

זריקת גובה נוח הוא הכא דאיכא

שלשול ווריקת משך שוין הן לזריקת גובה ואמאי לחלר: אלא. על כרחך

אף לחצר ואסורין. לרב נמי דמתרץ

לה בדיורי מרפסת מאי לחצר דהתני

אפחות מכאן אף לחזר קאמר

ואסורין: חוליים הבור. או שיש בחלר

סלע: למרפסת. וקס"ד לבני עלייה

קאמר וקשיא לרב: חינה סלע. דהוי

לבני מרפסת כפתח שעל גביו הוי

תשמיש דידיה וגבוהם שוה להן הוא: אלא בור. שממלאים הימנו תשמישתו

בשלשול הוא אפילו לבני מרפסת שהרי

מקרקעיתו דולין וש"מ דהואיל ולבני

חלר תשמישו בזריקה שחין יכולין

אכני משני של איי אורקין דלי למעלה מן החוליא יהבינן לה לבני מרפסת דבשלשול כשמואל: מלאה מים. דהוי

כפתח לבני מרפסת: בדטיבלא. שהן

מוקצין מחמת איסור טבל ואסורין

לטלטל: דומיא דסלע. שאינו חסר

ולמה לי למיסנא. תרוייהו הואיל

ובדטיבלא מוקמת לה בשלמא אי

אמרת בבור מים קאמר איצטריך בור

לאשמעינן דאע"ג דבשלשול הוא לבני

מרפסת אפ״ה לגבי חלר דתשמישתיה

בני עלייה (6) ומאי קרו לה מרפסת דקסלקי במרפסת אלמא כל לזה בשלשול ולזה

למעלה מעשרה לזה בפתח ולזה בזריקה No.

בזריקה נותנין אותו לזה שבשלשול כראמר רב הונא לאותן הדרים במרפסת ה"ג א לאותן הדרין במרפסת אי הכי אימא סיפא פחות מכאן לחצר אמאי לזה בפתח ולזה בפתח הוא מאי לחצר באף לחצר ושניהן אסורין ה"ג מסתברא מדקתני סיפא בד"א בסמוכה אבל במופלגת אפילו גבוה י' מפחים לחצר מאי לחצר אילימא לחצר ושרי אמאי רשותא דתרוייהו הוא אלא מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ה"נ מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ש"מ תנן חוליית הבור והסלע שהן גבוהין עשרה למרפסת פחות מכאו לחצר אמר רב הונא לאותן הדרים במרפסת תינח סלע בור מאי איכא למימר אמר רב יצחק בריה דרב יהודה הכא בבור מלאה מים עסקינן והא חסרא כיון דכי מליא שריא כי חסרא נמי שריא אדרבה י כיון דכי חסרא אסירא כי מליא נמי אסירא אלא אמר אביי הכא בבור מליאה פירות עסקינן והא חסרי במיבלא דיקא נמי דקתני דומיא דסלע ש"מ ול"ל למיתנא בור ול"ל למיתנא סלע צריכא דאי אשמעינן סלע דליכא למיגזר אבל בור ליגזור זמנין דמליא פירות מתוקנין צריכא תא שמע האנשי חצר ואנשי עלייה ששכחו ולא עירבו אנשי חצר משתמשין בעשרה התחתונים ואנשי עלייה משתמשין בעשרה העליונים כיצד זיז יוצא מן הכותל לממה מעשרה לחצר למעלה מעשרה לעלייה י הא דביני ביני אסור אמר רב נחמן הכא בכותל תשעה עשר עסקינן וזיו יוצא ממנו למטה מעשרה לזה בפתח ולזה בשלשול

כלוה בזריקה ולוה בפתח דמי דיחוי הוא כלומר דמלינו למידחי ולמימר דלרב אדם אוסר על חבירו דרך אויר בעלמא היכא דהוי לתרוייהו בזריקת אויר אבל לפי המסקנא הוי טעמא דרב משום דאין אדם אוסר על חבירו דרך אויר לא נאמר דלוה בזריקה ושלשול ולוה בשלשול לחודיה כלוה בזריקה ולוה בפתח דמי אלא יהיה לוה בוריקה ושלשול ולוה בוריקה כלוה בוריקה ולוה בשלשול ולא נחלק ביניהן כמו שהיה סבר המקשה לקמן ועוד י"ל דלוה בזריקה ושלשול דלקמן איכא ב' עניני זריקה זריקת אויר וזריקת גובה אבל היכא דלוה בשלשול לחודיה ולוה בוריקת גובה ושלשול או בזריקת אויר ושלשול שניהם אסורין: ביןן דכי חסרא אסירא כי מדיא גמי אסירא. דהוי דבר הניטל בשבת ואינו ממעט ומסיק בפירות של טבל דאין ניטלין בשבת ולא דמי לעפר ועתיד לפנותו דאמר לעיל (דף עט.) דלא חיין דכיון דעתיד לפנותו לא מבטל (ד) ודאי מחילה המפסיק בין ב' חלירות אבל למעט גובה עשרה ולשוייה כפתח למרפסת כיון דאינו ניטל בשבת ממעט אע"ג דעתיד לפנותו כמו כפה ספל דאמר לעיל (דף עז.) דממעט: תא שמע אנשי חצר ואנשי ¹ מרפסת בו'. ל"ג מנן דאינו משנה בשום מקום אלא מ"ש גרס: ד' וכן ב' גווזטראות כו'. פי' רש"י ל"ג וכן ור"ח גרים לה דארישא קאי דקתני בפירקין י גוחטרא שהיא למעלה מן כו׳:

בזריקה נחת חשיב ליה לשלשול דמרפסת אלא השתא דבור וסלע שניהן תשמישתם על גבן תרוייהו למה לי ליתני סלע ולא ליתני בור הואיל וסוף סוף כדומיא דסלע בעית לאוקמיה נהי דבור בלא סלע לא מצי למתני דאם כן הוה אמינא בבור סתם קאמר להכי אנטריך סלע לגלויי עליה דבדטיבלא עסקינן אלא סלע בלא בור ליחני: ה"ג לריכא דאי תנא סלע דליכא למיגור כו' ולא גרסינן אי תנא בור אבל סלע לא. דהא בור בלא סלע לא מצי למיתני כדפרישית: מחוקנין. דשקלי מינייהו וחסרי וחתו לידי שילשול: ולח עירבו. אלו עם אלו: בעשרה מחמונים. בכותל הבית בחצר אנשי חצר משתמשין דלדידהו כפתח ולבני עלייה בשלשול: בעשרה העליונים. שהן מתחת לעלייה אנשי עלייה משתמשין דסמוכין הן לבני עלייה והוי לדידהו כפתח ולבני חלר בוריקה: זיו. הבולט חוץ לכוחל למעלה מעשרה. קא ס"ד בעלייה גבוה טובא עסקינן והאי למעלה לאו מן הקרקע מודד אלא ה"ק למעלה מתחלת טפח עשירי כשחמדוד מן העלייה ולמטה עשרה דהיינו כדקתני רישא בי' עליונים אנשי עלייה משתמשין: הא דביני ביני. שבין י' עליונים לי' תחחונים דהוי לחצר בזריקה ולעלייה בשלשול: אסור. לחרוייהו כרב: בכוסל סשעה עשר עסקינן. דליכא ביני ביני דכל למטה מעשרה דידיה לחלר בפתח ולעלייה בשלשול וכל למעלה מי׳ דידיה לחצר בזריקה ולעלייה

בפתח. ובכוחל טשרים לא חזי לאוקומיה דאם כן שמעינן מינה ראש טפח עשירי דלזה בשלשול ולזה בזריקה אסור דהא לא שרי מנא קמאם אלא למעלה ולמטה. ובזיז רחב ארבעה עסקינן דבניר מהכי לא הוה רשותא ומקום פטור הוא ובטיל להכא ולהכא:

וחסרי להו (והיה) [והוה] תשמישתיה בשילשול. ואסיקנא בור מלא פירות טבל דלא (הוה) [חזיא] ליה ולא (שׁפיל) [שקיל] מינהון ולא חסרי. דיקא נמי דקתני דומיא דסלע דלא חזי ליה כו'. ת"ש אנשי חצר ואנשי עלייה ששכחו ולא מי׳ טפחים לבני עלייה. למטה מי׳ לחצר. כיצד הינ. היוצא מן למעלה מעשרה טפחים בני עלייה משתמשיז בו. . למטה מעשרה בני משתמשין בו. הא דביני ביני דהוה לבני עלייה ביני החוזר לבני החצר בשילשול ולבני החצר בזריקה שניהן אסורין

בו. ופריק רב נחמן הכא בכותל [תשעה עשר]

עסיקינן, וזיז היוצא ממנו

למטה מי', (הנה) [הוה] לבני חצר בפתח ולבני עלייה בשילשול. נותנין אותו לאילו שתשמישן

למעלה מעשרה טפחים

הוה לבני עלייה בפתח,